

مدرسه صالحیه نواب مشهد در حاشیه بالا خیابان (آیت‌الله شیرازی)، در قسمت شمال غربی مجموعه حرم قرار دارد و در سال ۱۰۸۶ هجری بوسیله میرزا صالح نقیب رضوی ساخته شده است. سردر زیبای مدرسه با کاشیکاری معرق و معقلی و هفت‌رنگ و مقرنس‌کاری گچی زینت یافته است. متن کتیبه سر در که به خط ثلث بر روی سنگ نقره شده عبارت است از:

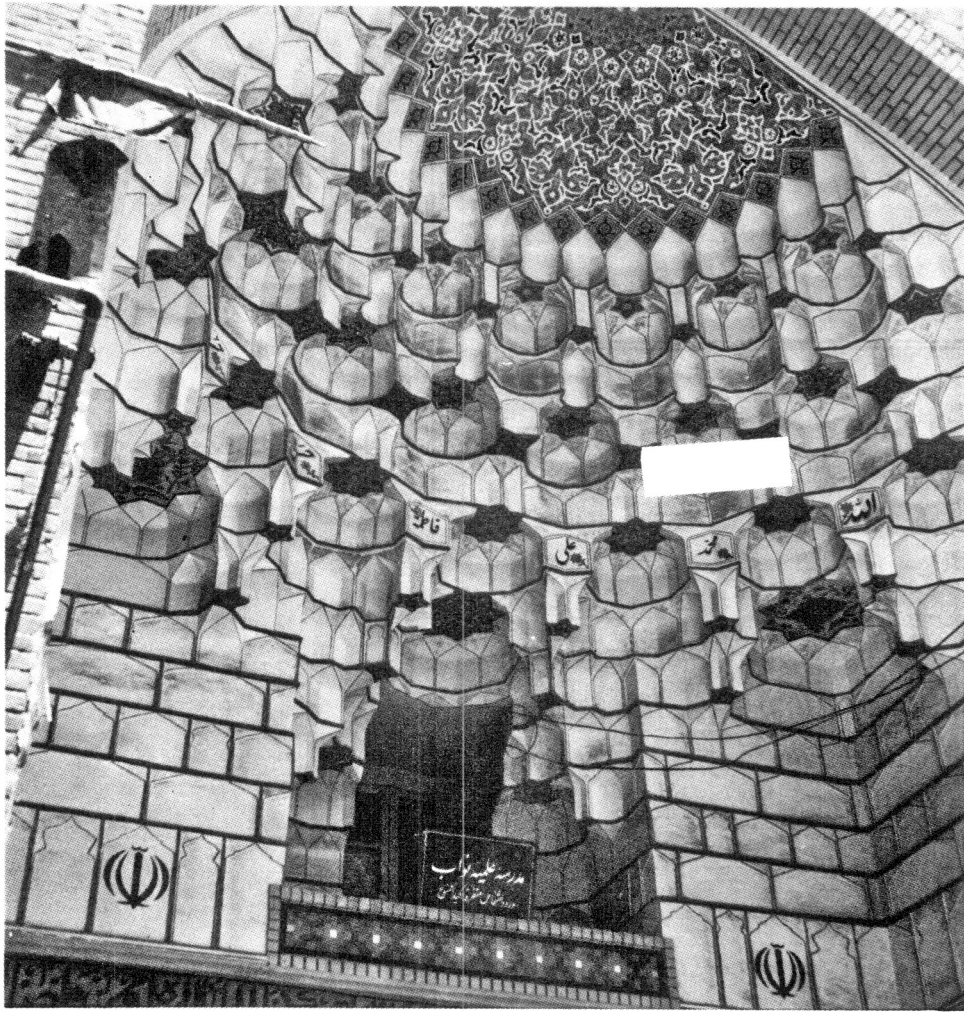
"بسم الله الرحمن الرحيم حمد الله قد اتفق
 اتمام بنا هذه المدرسة الرفيعة الصالحية في ايام
 خلافة السلطان الاعظم و الخاقان الاكرم مولى
 ملوك العرب و العجم السلطان بن السلطان بن
 السلطان بن السلطان و الخاقان بن الخاقان بن
 الخاقان بن الخاقان ابوالمظفر شاه سليمان الحسيني
 الموسوي الصفوي خلد الله ملكه و سلطانه و افاض
 عن العالمين بره و عدله و احسانه من مال خالص
 نواب مستطاب عمده السادات النجباء الكرام و
 راجع النقباء العظام صدر الاسلام و المسلمين ميرزا
 صالح النقيب الرضوي. كتبه محمد صالح. "سنه
 ست و ثمانين بعد الالف."

مشهد - مدرسه نواب . نمای ورودی

یادی از یک اثر تاریخی ویران شده
 به سال ۱۳۶۸

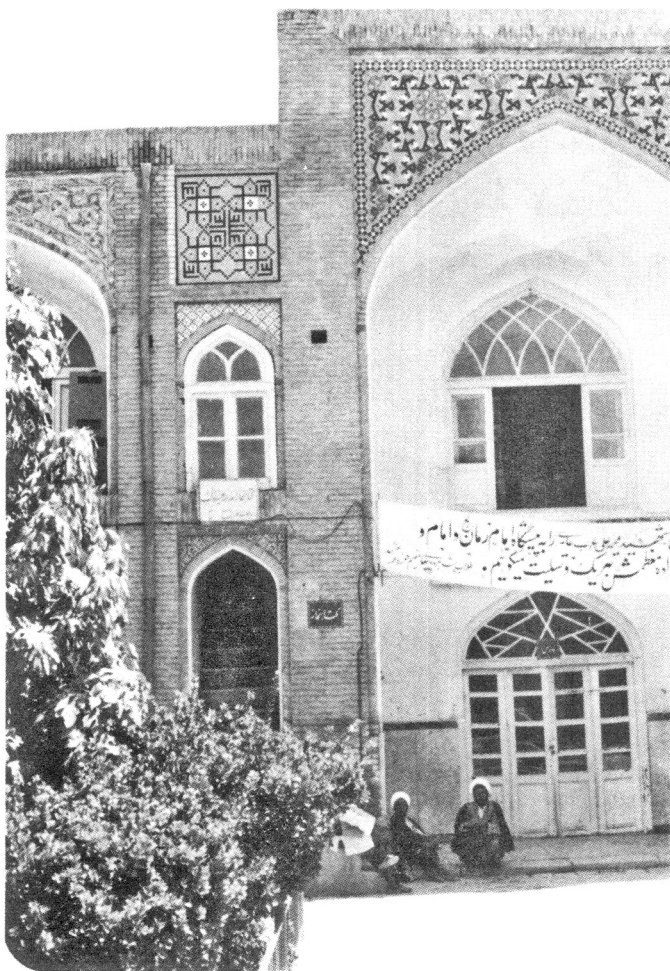
مدرسه نواب مشهد

قطاربندی گچی سردرورودی

کتیبه سنگی باخط ثلث جلی سردرورودی

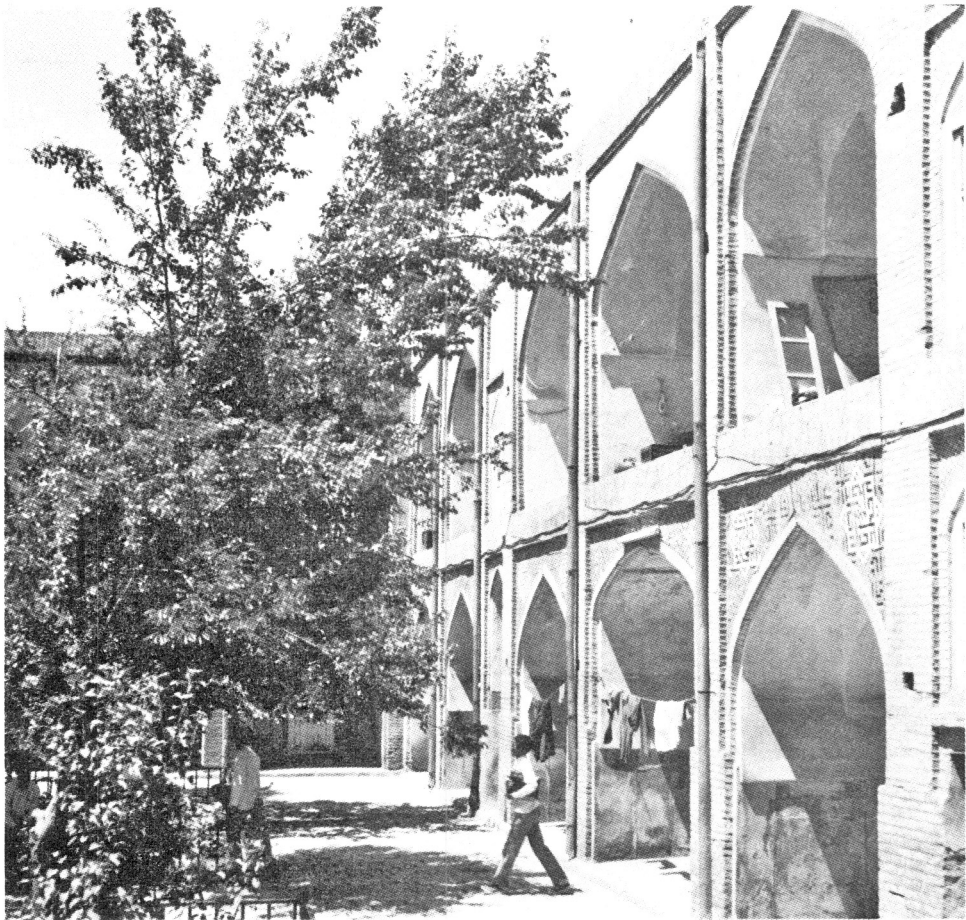
قسمتی از کاشیکاری داخلی

مدرسه دارای دو ایوان و حجرات دوطبقه در طرفین آن است که مجموعاً ۸۴ اتاق و حجره را شامل می‌شود. ایوانها در شمال و جنوب قرار گرفته‌اند. ایوان شمالی دارای کتیبه‌ای با کاشی خشتی است که بر روی آن تاریخ ۱۳۱۰ و نام "حسینی" کاشی‌پز آن نقش بسته و در انتهای کتیبه جمله "حرره نصرالله الخادم" مشاهده می‌شود. احتمالاً تاریخ مزبور مربوط به تعمیرات آن می‌باشد. در پشت بغل‌های ایوان‌ها و حجرات مقدار زیادی کاشی‌چه به صورت معقلی و چه معرق بکار رفته که به زیبایی بنا افزوده است.

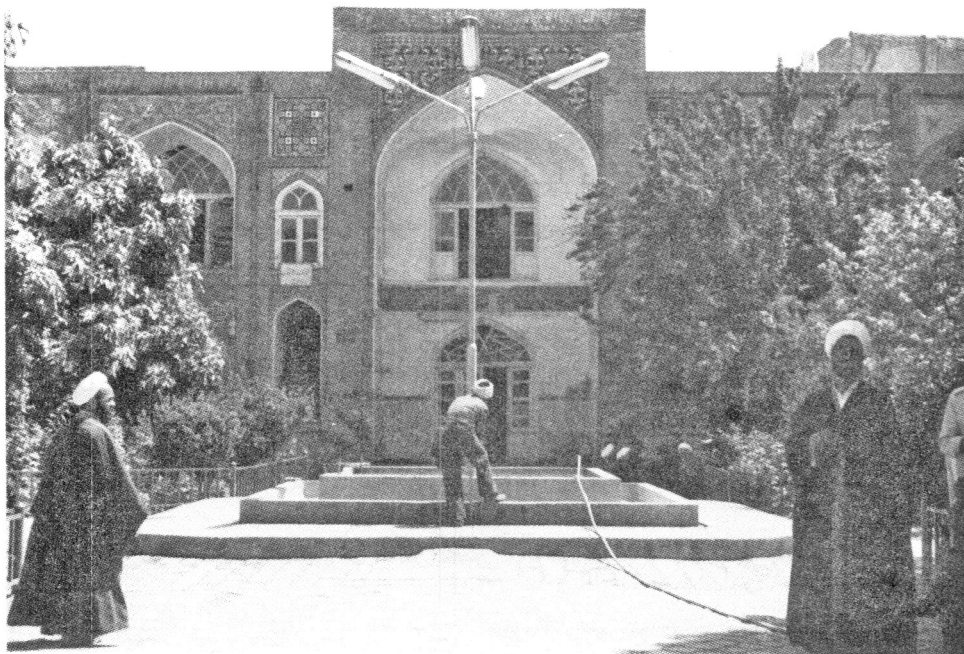
در داخل مسجد این مدرسه لوحه سنگی است به طول تقریباً دو متر که بر دیوار جنوبی آن نصب شده و رقبات موقوفه این مدرسه بر آن نقر شده است. این بنا به شماره ۳/۱۶۱۵ به ثبت تاریخی رسیده است

در زیر کتیبه موجود قصیده‌ای دوازده بیتی که در خصوص تعریف و تمجید از شاه سلیمان صفوی بانی بنا و عظمت مدرسه مزبور سروده شده در ۲۴ ترنج با زمینه فیروزه‌ای به خط نستعلیق نوشته شده است:

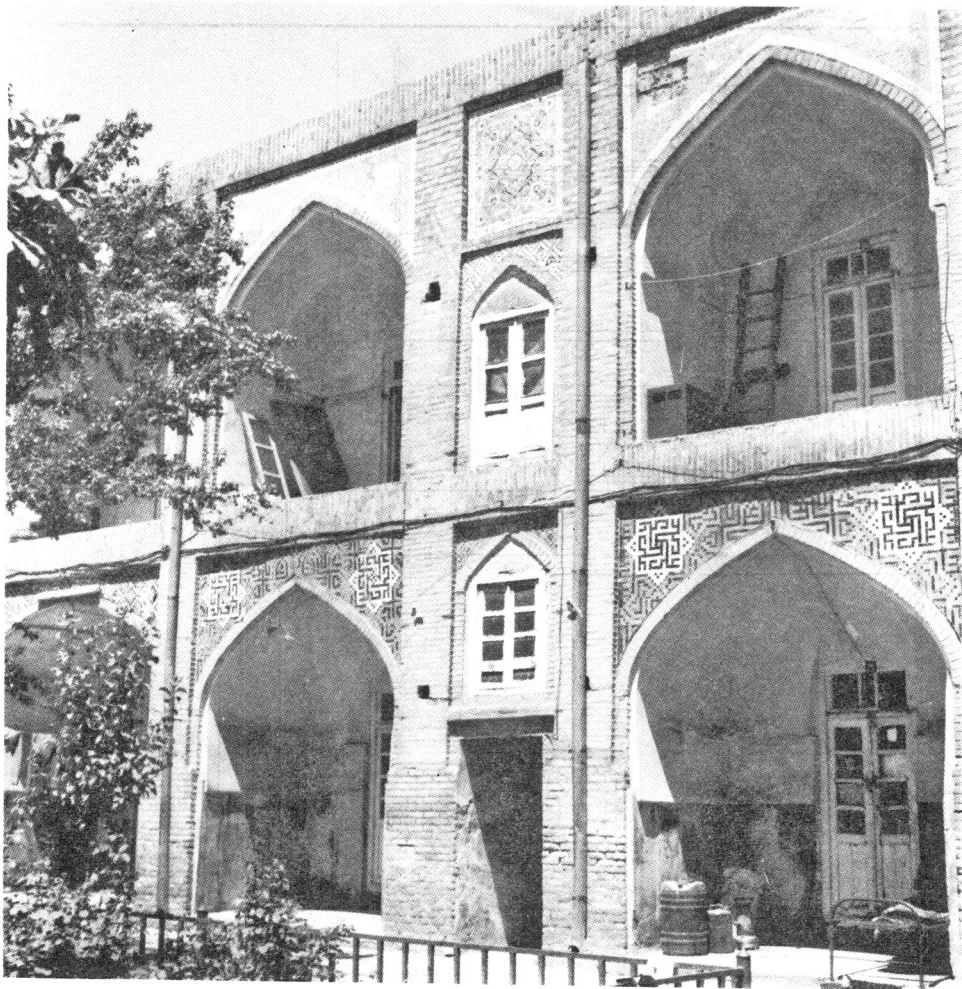
بعهد شاه سلیمان شهنشاه ایران
 که رنگ گفر ز مرآت کائنات زدود
 شد سریر خلافت که اندر ایامش
 اساس جهل شکست و بنای علم فزود
 سپهر عز و شرف میرزا ابوصالح
 محیط مکرمت و علم و فضل و بخشش وجود
 مدار عالم صدر ممالک ایران
 همای اوج سعادت عزیز مصر وجود
 بنای مدرسه خالصاً لوجه‌الله
 ز بهر طالب علم و عمل تمام نمود
 ز روی طوع و رضا و مقام شاه رضا
 که تا رضا شود از وی رضا خدا خشنود
 بدستاری معمار گلک صنع کشید
 عجیب نقش بدیعی بکارگاه وجود
 بصدر مدرسه‌ها داد جا ز روی شرف
 که همچو صدر بصدر مدارسش جا بود
 بسعی مصدر خیرات میرزا صدرا
 تمام گشت بوقت و بساعت مسعود
 کلیب باب رضا صالحاً بن صوفی
 غلام زمره در باب علم و کشف و شهود
 ز بهر سال بنا از خرد نشان می‌جست
 که ناگهان دری از غیب بردلش بگشود
 بگفت هاتفی از بهر سال تاریخش
 از این رفیع بنا شان آسمان افزود
 (۱۰۸۶)
 عمل کمال سنگتراش

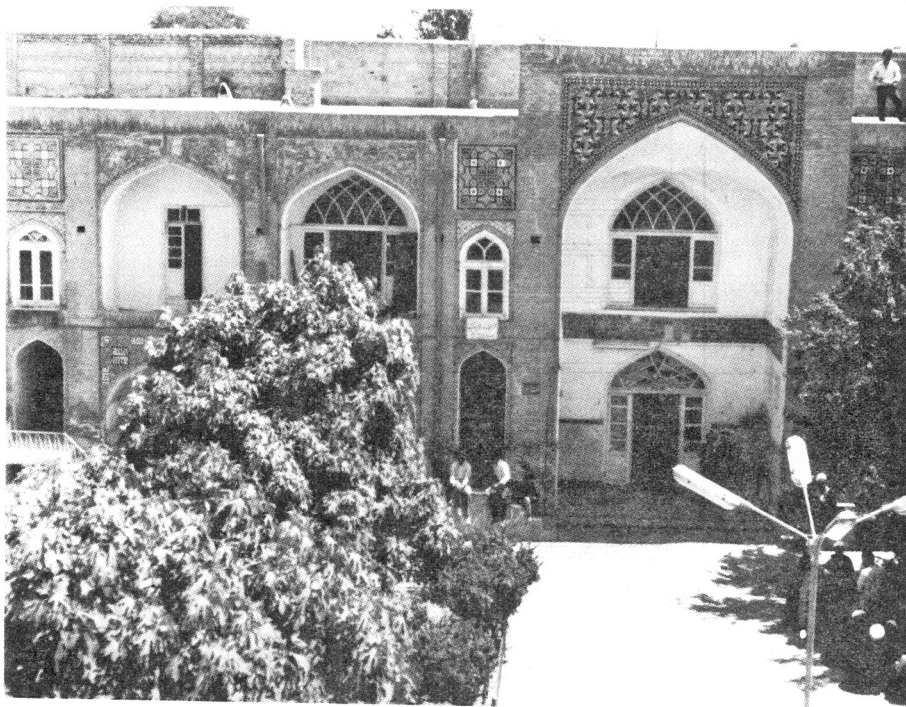
نمای ضلع شرقی مدرسه

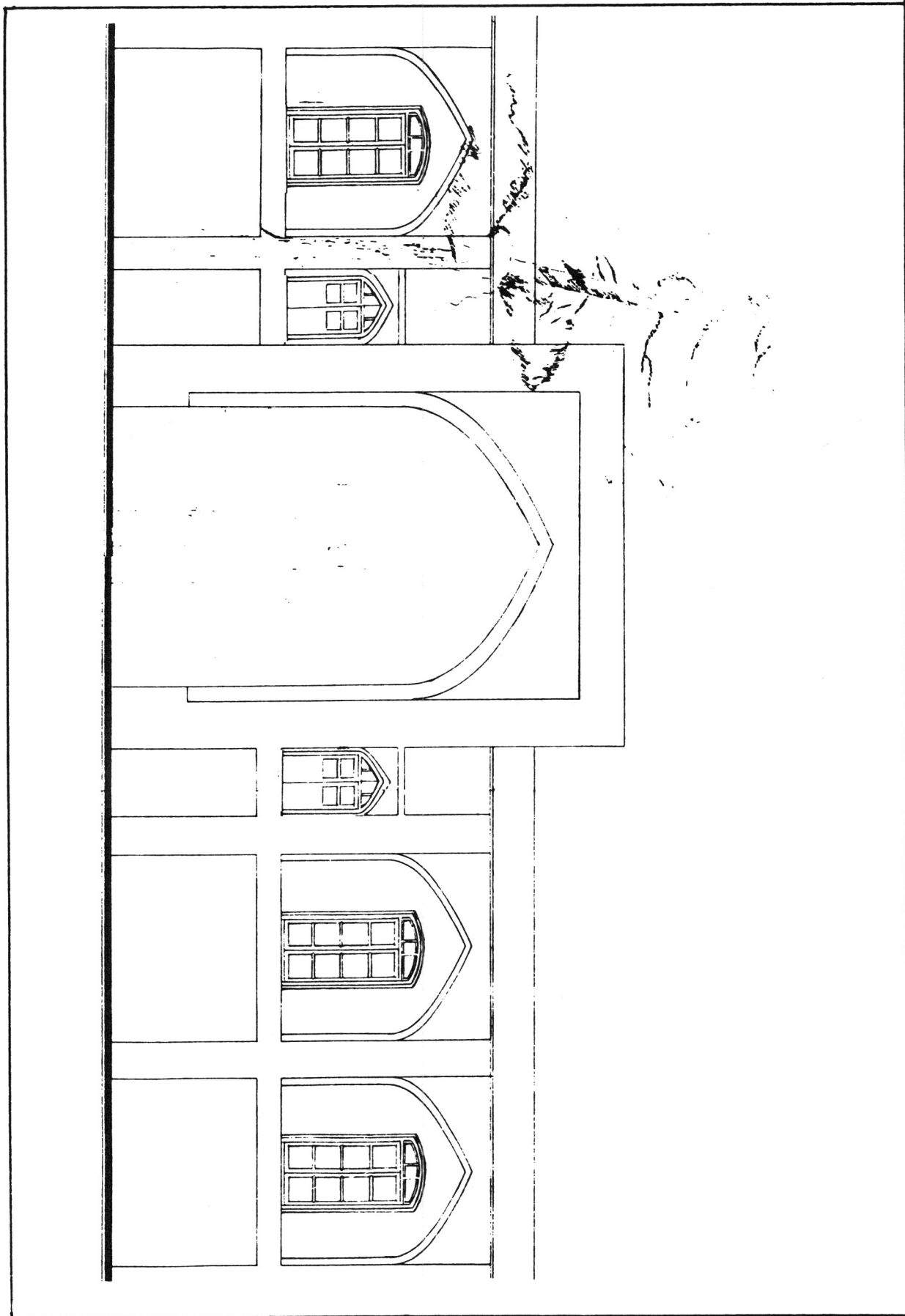
نمای ضلع شمالی مدرسه

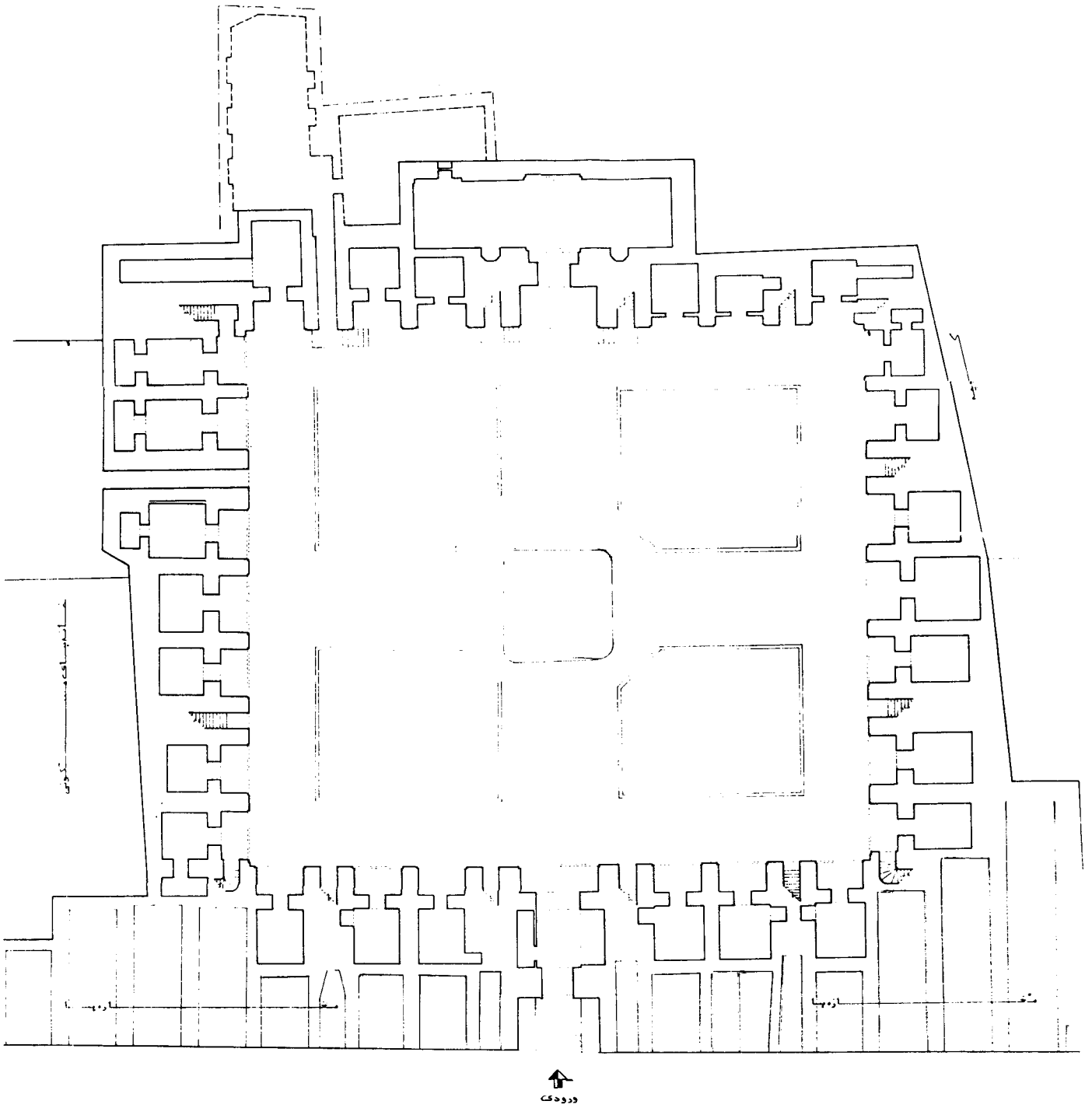
نمای ضلع غربی

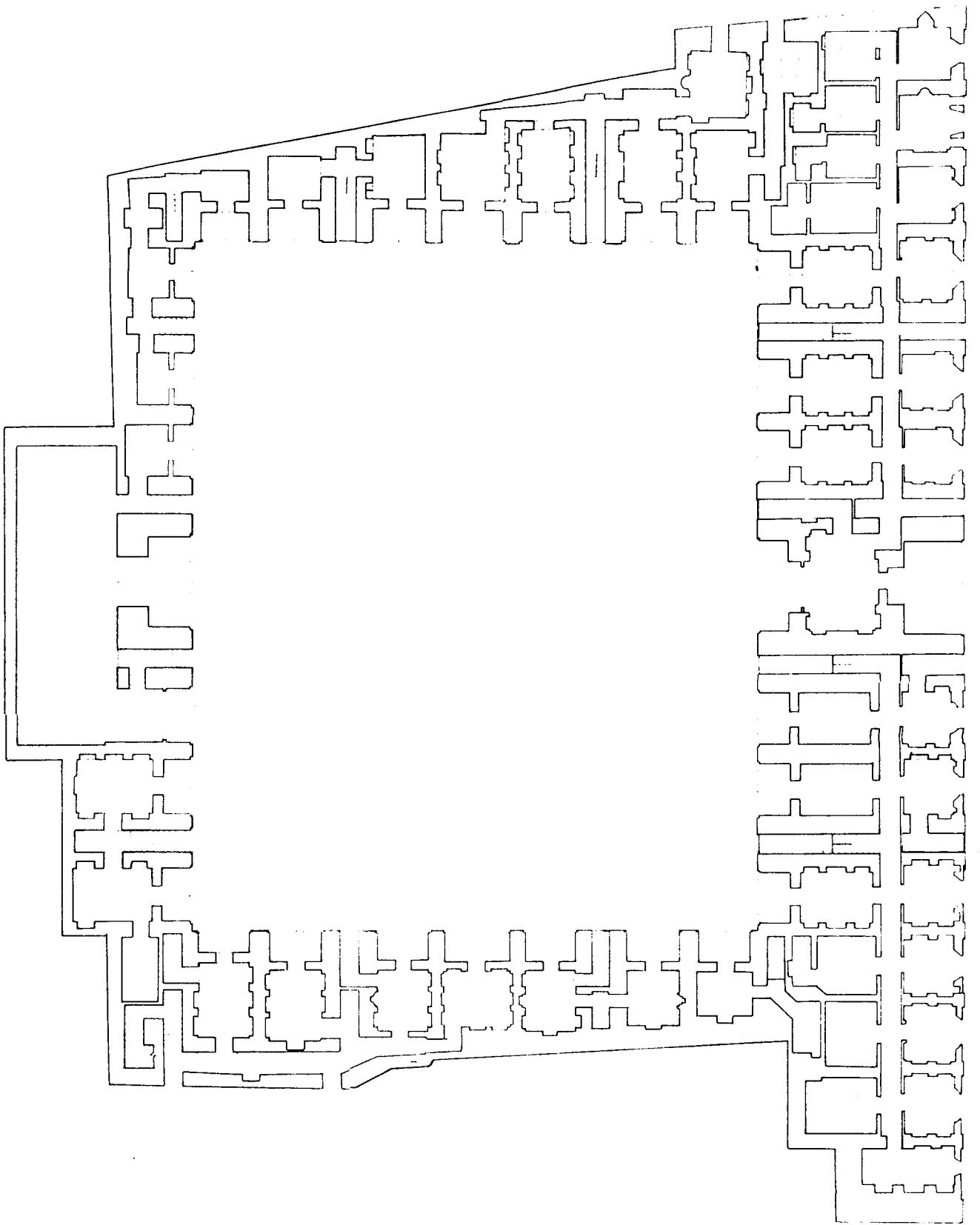
بخش دیگری از ضلع شمالی

مدرسه نواب - نمای ورودی

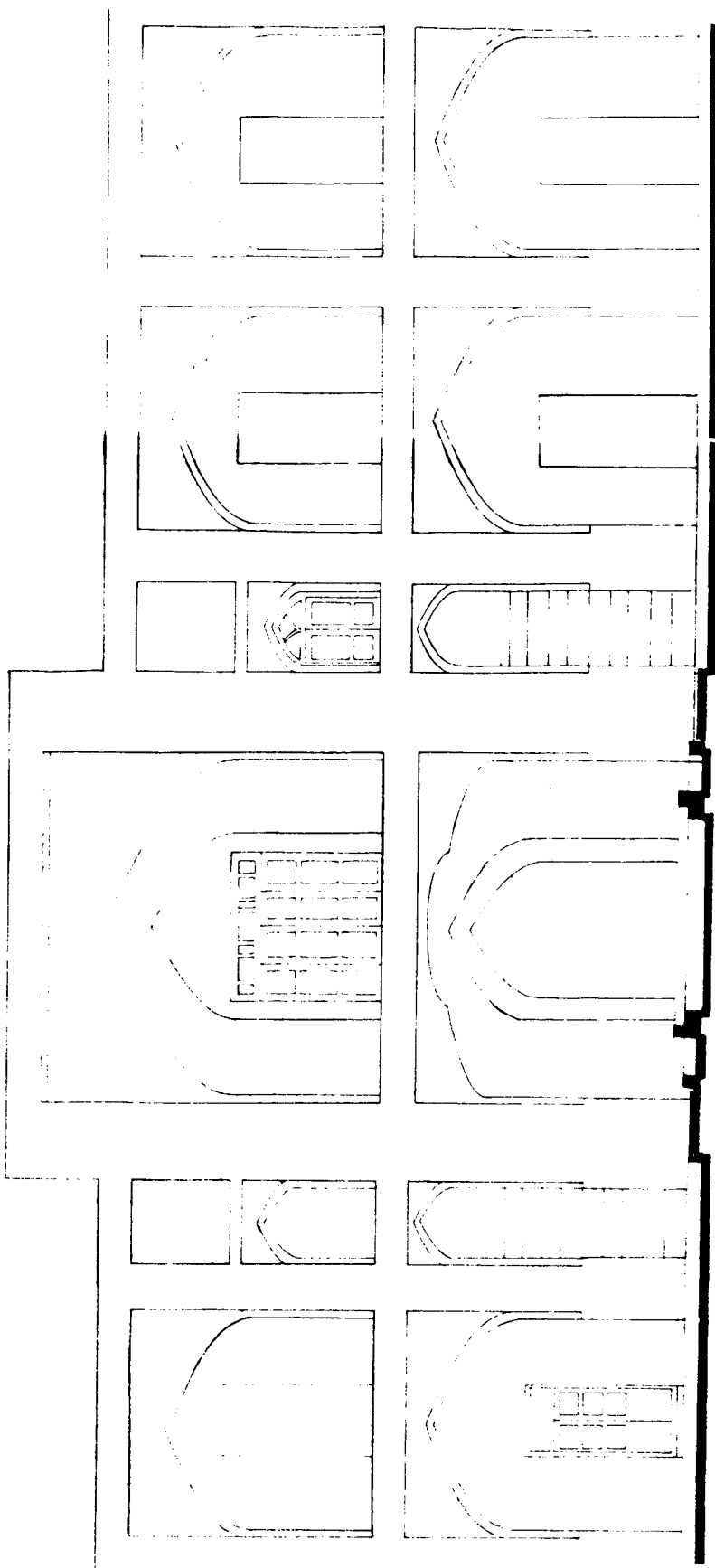

مدرسه نواب - نقشه طبقه همکف

مدرسه نواب - نقشه طبقه اول

مدرسه نواب - برش و نمای جنوبی

مدرسه نواب - نمای شمالی

